

Referat fra Viken dialog- og drøftingsmøte 03.04.2019

Sted: Sarpsborg, fylkeshuset

DELTAKERE

Organisasjon	Fylke	Navn
Lektorlaget	AFK	Morten Trudeng
Fagforbundet	ØFK	Anne Steinsland
Fagforbundet	BFK	Hilde Amundsen
Fagforbundet	AFK	Bente Gårdeng
Forskerforbundet	BFK	Linn Marie Krogsrud
Delta	ØFK	Lene L. Torp
Delta	AFK	Lise Sundsmoen
Utdanningsforbundet	BFK	Rune T. Husemoen
Utdanningsforbundet	BFK	Jens Ole Kjelsås
Utdanningsforbundet	ØFK	Jens Adolfsen
Utdanningsforbundet	ØFK	Rune Karlsen
Utdanningsforbundet	AFK	Ine-Lill. H. Gabrielsen
Tekna/Akademikerne	BFK	Jan Geldbach
Tekna/Akademikerne	ØFK	Aud Larsen
Tekna/Akademikerne	ØFK	Hans Opsahl
FHVO	ØFK	Bjørn K. Lerdahl
Arbeidsgiverrepresentant	Fylke	Navn
Prosjektansvarlig digitalisering	Viken 2020	Anders Aagaard Sørby
Prosjektansvarlig kompetanse	Viken 2020	Solveig Olsen
Avdeling for vgo.	AFK/A2	Bengt Jacobsen
Konsulent A2	A2	Birthe Ottem
HR-ansvarlig	Viken 2020	Vegar Arndal
HR-sjef	ØFK	Ann Cathrin Guldberg
HR/referent	BFK	Trude Langvasbråten

DRØFTING

Sak 9/19 Digitalt elevutstyr – valg av eierskapsmodell

Innledning v/Vegar Arndal, Anders Aagaard Sørby, Birthe Ottem, Solveig Olsen og Bengt Jacobsen.

Vegar Arndal viste til forrige drøfting og takket for engasjementet og innspillene som har kommet til saken. Arbeidsgiver har som utgangspunkt etter forrige drøfting at det er en generell forståelse for at det er viktig å få saken avklart snarest for å være klare til skoleåret 20/21.

Anders Aagaard Sørby innledet ut ifra utsendt revidert utredning, og gikk gjennom endringer og vurderinger siden forrige drøfting. Utredningen er jobbet frem i samarbeid mellom A2 og A5, og A4 har bistått med kvalitetssikring på økonomi. Etter forrige drøfting har tillitsvalgte i A2 og A5 blitt informert om arbeidet, og utredningen har blitt gjennomgått. Det er også gjennomført en gjennomgang av utredningen med de tillitsvalgte i A2. Versjon 1.0. av rapporten ble sendt ut til drøfting, men etter innspill fra tillitsvalgte i A5 etter utsendelse, er versjon 1.1. laget for å hensynta disse.

Formålet med arbeidet er uforandret: Viken må ha en felles ordning både for eierskapsmodell for digitalt elevutstyr og elevbetaling på plass fra skoleåret 20/21. Det skal være en god ordning for elever og ansatte uansett valg av modell. Viken har høye ambisjoner om levere gode digitale tjenester til elevene som fremmer digitale ferdigheter og pedagogisk bruk av IKT. Utvikling av leveransemodell – hvordan tjenestene leveres og tjenestenivå – er neste steg i arbeidet. Forutsetningene ligger også fast (gratisprinsippet, krav til utstyr mm).

Digitalt elevutstyr og eiermodell er i den reviderte utredningen forsøkt vurdert i en større pedagogisk sammenheng (kap 2), siden det ble etterspurt i forrige drøfting. Vikens mål er også beskrevet.

Prosessen er bedre dokumentert/belyst. Resultatene fra spørreundersøkelsen er lagt ved sammen med oppsummering fra dialogmøtet.

Økonomitallene er noe endret: lagt inn forutsetning om at alle som kjøper på rammeavtale og betaler i år 1, gjelder kun de som kjøper standardmodell. Driftskostnadene er også fjernet for å tydeliggjøre faktiske økonomiske forskjeller mellom alternativene.

Merknader og innspill

Utdanningsforbundet ØFK spør om det er en klar sammenheng mellom Vikens visjoner og anbefalt eierskapsmodell, eller kan disse like gjerne innfris med en annen modell? Dette kommer ikke tydelig frem i den reviderte rapporten. Den burde vurdert samtlige modeller opp mot dette, og ikke kun den foretrukne. Det kan stilles spørsmål om man på forhånd har bestemt seg for eleveid ordning kun ut fra økonomiske årsaker og deretter ut fra visjonen konstruerer et bilde som støtter opp under en eleveid ordning.

Svar: Vikens ambisjoner er forsøkt hensyntatt med å legge til rette for en ordning som i størst mulig grad stimulerer elevenes nysgjerrighet, utforskertrang, livsmestring mm. Å ha full råderett over egen maskin kan for eksempel bidra til elevenes livsmestring.

Lektorlaget AFK viser til innsendt innspill til forrige drøfting, og sitt standpunkt som gir støtte til elev-eid pc. Medlemmene fremhever imidlertid to sentrale momenter: brukerstøtte må være tilstede på skolene, og det etterspørres mer kompetanse på Mac. Utdanningsforbundet ØFK har også et poeng når de påstår at man ikke i tilstrekkelig grad har svart på hvordan anbefalt modell understøtter Vikens ambisjoner, med unntak av argumentet om bærekraft. Dialogmøtet blir hengende litt i lufta siden det ikke kommer noen konklusjon, og undersøkelsen gir ingen bestemt retning. Hvor kommer begrepet Viken-skolen fra?

Svar: Viken-skolen som begrep kom som et resultat av A5-møtet tidligere i uka som konkluderte med at det må brukes ord og begreper som folk forstår på dette området. Det er også viktig at å understreke at man ikke tar stilling til ordningene i dagens AFK, BFK eller ØFK. Det lages en ny ordning for Viken.

Tekna/Akademikerne BFK: Når elevene eier pc'ene selv har de full råderett, og det blir ikke mulig for fylkeskommunen å kontrollere innhold osv. Det kan være en utfordring i forhold til sikkerhet, oppdatering av programvare mm.

Utdanningsforbundet AFK har ikke endret syn siden forrige drøfting og støtter anbefalingen om eleveid utstyr. Tillitsvalgte på skolene som har gitt innspill til oss mener at ordningen i AFK fungerer godt. Forbedringspunkter til ordningen ble spilt inn i forrige runde, slik arbeidsgiver gir uttrykk for i sin innledning. Det viktigste uansett er at utstyr må fungere i den praktiske hverdagen uavhengig av modell. Dette er belyst for lite og må hensyntas uavhengig av valg. Utdanningsforbundet AFK er også

forundret over bruken av begrepet Viken-skolen. Tidligere har det blitt sagt at det kommer en involverende prosess i sektoren for å utvikle innholdet i dette sammen. Hovedtillitsvalgte, tillitsvalgte, ledermedlemmer og pedagoger forventer en bred involvering i arbeidet med å danne det pedagogiske og profesjonsfaglige grunnlaget for Viken-skolen.

Svar: dette har prosjektansvarlig kompetanse stor forståelse for og denne prosessen skal gjennomføres. Men det var nødvendig å vise en retning nå for å svare ut innsigelsene i forrige drøfting. En involverende prosess i sektoren kommer.

Utdanningsforbundet BFK viste til innsendt innspill (vedlagt), og mener hver enkelt modell burde vært drøftet opp mot Vikens ambisjoner. Det er kun en modell det argumenteres for, og ambisjonene kunne vært realisert med alle løsninger. Grunnlaget er fortsatt ikke grundig nok, og flere momenter bør belyses bedre, blant annet økonomiske, sosiale og pedagogiske konsekvenser. Viken blir svært stort og geografisk mangfoldig. Det må tas hensyn til at det ikke er like god tilgang på support fra evt. leverandører i distriktene. Utdanningsforbundet understreker at versjon 1.1. av utredningen ikke ble sendt ut i forkant.

Utdanningsforbundet ØFK støtter innspillet fra Utdanningsforbundet BFK. Det er heller ikke slik at vi argumenterer for en ØFK-løsning/den modellen vi har i dag. Det er mangler ved rapporten, blant annet belyses ikke konsekvenser for arbeidsmiljøet og sosioøkonomiske forhold. I punkt 3.2 i rapporten om Utvikling – Sosiale forskjeller vs ressursutnyttelse er det viktig å understreke at valgfriheten som fremheves i rapporten ikke gjelder for alle nettopp pga sosio-økonomiske forhold. Argumentasjonen knyttet til valgfrihet er tendensiøs – det legges ikke opp til valgfrihet for alle med denne modellen. Viken bør ikke bidra til å bygge opp sosiale forskjeller. Vi undrer oss over at spørreundersøkelsen peker mot en ordening som ikke innebærer en eleveid ordening, men hvor dette ikke blir tillagt vekt. Vi mener også at eleveid ordening vil bli en utfordring for lærerne som skal beherske ulike «deviser» i klasserommet, og spør om arbeidsgiver har vurdert hva dette vil innebære av skoling av undervisningspersonalet både mht tid og ressurser.

Fagforbundet ØFK støtter innspillet til Utdanningsforbundet BFK og ØFK. Det er betydelig sosial ulikhet i Østfold, og det tas ikke hensyn til. Mange elever har ikke råd til å kjøpe egen pc, og utstyrsstipend brukes også til andre formål. Sosial ulikhet må tas mer på alvor. Argumentet om bærekraft støtter ikke nødvendigvis anbefalt modell; pc-en blir slitt av å fraktes frem og tilbake.

Svar: Spørreundersøkelsen er ikke nullet ut, den inngår i grunnlaget for totalvurderingen. Mange av disse spørsmålene er det ikke fasitsvar på, men bunner i verdisyn. Dette bør være åpent og opp til politikerne å avgjøre.

FHVO ØFK utstyrsstipendet er for lavt, og dekker ikke utgifter til verneutstyr mm i dag. Hvordan skal dette rekke også til PC for elevene?

Svar: Utstyrsstipendet reguleres av staten, og bruken av det har ikke fylkeskommunen noen påvirkning på. Evt. ordninger i Viken er ikke på plass. Innspillet er notert og tas med videre.

Tekna/Akademikerne BFK stiller spørsmålsteget ved kostnadsestimatet og forutsetningene som ligger til grunn. Kostnadsforskjellen ligger i support og her er det lite å spare.

Svar: det er alltid noen forutsetninger som må legges til grunn for estimatene. Servicenivå må også detaljeres når modellen velges. Den største forskjellen ligger i at de som har eget utstyr ikke får subsidiering.

Tekna/Akademikerne ØFK tviler ikke at arbeidsgiver vil det beste, men man bør være åpen for å ta inn andre argumenter knyttet til sosial ulikhet, pedagogisk usikkerhet rundt programvare, lærernes arbeidsforhold, og mulighetene til å gi elevene den beste undervisningen.

Utdanningsforbundet AFK spør om Elevorganisasjonen og/eller Elevombudene er spurt om hva de mener? Hvis elevene skal være i førersetet for egen opplæring bør de involveres.

Delta AFK viser til innsendt notat til forrige drøfting og står fortsatt ved dette standpunktet. Det er misvisende å tro at det ikke finnes sosiale forskjeller også i Akershus; det gjør det. Hvis elev-eid pc hadde fungert så dårlig som noen påstår hadde det ikke fungert i dag, men det gjør det. Det er tendenser til svartmaling av dette alternativet.

Utdanningsforbundet BFK mener prosessen burde vært grundigere, for eksempel burde det vært gjennomført en høring. Prosessen som ble gjennomført i BFK sist dette ble vurdert kunne med fordel vært brukt som utgangspunkt. Dersom dette forslaget legges frem vurderer Utdanningsforbundet BFK å fremme alternativt forslag i PSU om at det må gjennomføres en grundigere prosess før beslutning tas.

Arbeidsgiver er bekymret for konsekvensene for elever, lærere og Viken dersom dette blir vedtatt. Hovedprosjektleder oppfordrer i så fall til et det fremmes et alternativt forslag, og ikke et utsettelsesvedtak.

Tekna BFK/Akademikerne er også bekymret over en eventuell utsettelse. Digitaliseringsavdelingen har også behov for å forberede seg til å levere tjenester og dette vil forstyrre arbeidet deres veldig.

Prosjektansvarlig digitalisering oppsummerte med at de tre ordningene som er vurdert alle har fordeler og ulemper. Tilbakemeldingene tolkes dit hen at dette ikke kommer godt nok frem i utsendt grunnlag. Basert på arbeidet som er gjort legges det frem en ordning som skal være fleksibel, og understøtte mangfold og variasjon. Elev-eid PC vurderes som den beste modellen for å få til dette, og økonomiske hensyn taler også for den. Uansett valg skal det leveres en god ordning i Viken.

DIALOG

Lærlingordning i Viken fylkeskommune

Ingvild Bellen Wear og Kari Bakkerud presenterte på vegne av arbeidsgruppa under A1 som jobber frem lærlingordning for Viken fylkeskommune (Viken som lærebedrift). Utkast til kvalitetshåndbok ble sendt ut i forkant av møtet. Innspill og tilbakemeldinger ble gitt i møtet.

Innplassering til Viken fylkeskommune i sentraladministrasjonene

Informasjon ble gitt av Ann Cathrin Guldberg, og spørsmål besvart underveis.

Evaluering av drøftinger på nivå 4 (organisering og stillingsbeskrivelser)

Arbeidsgiver er gjennomgående fornøyd med drøftingene, særlig med forslaget fra Husemoen om å samle opp og sende ut innspillene samlet på forhånd.

Akademikerne BFK foreslår at det lages et område i Office 365 (Teams for eksempel) hvor saker, referater osv legges inn av både arbeidsgiver og tillitsvalgte. Det sparer tid og reduserer behovet for å sende ting på mail.

Utdanningsforbundet BFK er fornøyd med drøftingene, og synes det var veldig bra at drøftingen på kulturområdet ble gjentatt.

Utdanningsforbundet AFK synes i utgangspunktet bruken av svar alle-funksjonen på stillingsbeskrivelser var krevende og uoversiktlig på nivå 4, men det var mer håndterlig på nivå 5.

Arbeidsgiver er positiv til å prøve ut Teams for 12-er-gruppa når det er kapasitet til det. I så fall blir det viktig med opplæring.

VEDLEGG

Skriftlige innspill til sak 9/19. Innspill til forrige drøfting 26.2.29 ligger ved referatet fra dette møtet.

Fylkeshovedverneombudet i ØFK

Kommentarer til nytt saksframlegg/rapport om digitalt elevutstyr.

Det er tre gjennomgående trekk i rapporten:

- I rapporten er det gode behovsbeskrivelser, men det hverken beskrives og/eller drøftes fordeler og/eller ulemper ved de aktuelle alternativene.
- Begrunnelsen for anbefalingen ser utelukkende ut til å basere seg på en ren kostnadsberegning.
- Kostnadsberegningen ser ut til å basere seg på feilaktige grunnlagstall.

Har kommentert med utgangspunkt i/henvisning til kapittelinnvidlingen i rapporten.

1. Formålet med utredningen.

Med denne overskriften (formålet med utredningen), så betegnes dette altså som en utredning. Det synes rart, da det ikke på noen punkter verken beskrives eller drøftes om den eller andre løsninger er bedre/gir mer fordeler enn den andre (med unntak av økonomi). Det vises i kap. 6 (Proessen) til at «tidligere utredninger har tatt frem fordeler og ulemper» ved de ulike modellene, men heller ikke disse resultatene hverken vises, beskrives eller drøftes i denne rapporten.

Formålet med «utredningen» ser kun ut til å ha en økonomisk begrunnelse. Et målbilde om også å anbefale en best mulig løsning i et læringsperspektiv, slik det beskrives i mandatet til arbeidet med elevPC-ordning, ser ikke ut til å ha fokus. J.fr. mandat: «Foreslå et prosjekt som skal understøtte en enhetlig elevPC-løsning for Viken fylkeskommune basert på pedagogisk nytteverdi tog totalkostnader.»

2. Digital hverdag i Vikenskolen 2020-2025

Registrer at det er laget en tenkt behovsbeskrivelse en eller annen gang i framtiden. Her står det isolert sett mye fornuftig i et læringsperspektiv, men lite om elevens behov i forhold til funksjonalitet og driftsstabilitet på sin produksjonsenhet (den som skal brukes til eksamen). Mye av behovene knyttes til elevens tilleggsutstyr (telefon, nettbrett ol.)

Det brukes mange honnørord som for eksempel; tilgjengelighet, fleksibilitet og variasjon. Det er både viktig og riktig, men det sies/drøftes overhodet ikke fordeler/ulemper med de ulike modellene i lys av dette. Jeg tenker at det burde være kjernen i et utredningsarbeid om valg av digitalt elevutstyr. (God pedagogisk bruk av ulike digitale læringsressurser er en svært viktig problemstilling, men det er ikke det denne rapporten skal utrede.)

Det beskrives generelt i kapittel 2 mye om læringsressurser, men lite om verktøyene (datamaskinene) som skal brukes. Det beskrives/drøftes ikke i det hele tatt om det er/blir forskjell i bruk av læringsressursene med den ene eller andre elevPC-ordningen.

2.5 Rollene i Vikenskolen

- Lærerens rolle: Lærerens rolle beskrives i et pedagogisk perspektiv (profesjonsfaglig digital kompetanse?), men ikke hvilke krav som stilles til lærerens tekniske kompetanse i den beskrevne ekstremt teknologitette Vikenskolen. Det beskrives et bilde med mye forskjellig teknologi og forskjellig utstyr blant elevene.
- IKT-ansattes rolle: Det beskrives at de IKT-ansattes rolle skal være bygget på standardisering. Hvis det er et behov eller en forutsetning, så vil det være store forskjeller mellom modellene. En elevleid løsning vil kunne bygge på standardisering, men en BYOD løsning vil være det stikk motsatte av standardisering. BYOD, der brukeren skal få hjelp på skolen (ikke reparasjoner), vil stille betydelig større krav til kompetanse og tid hos de IKT-ansatte.

2.6 Digital kompetanse

Det beskrives at man ikke kan forvente at elevene møter videregående skole med gode nok digitale ferdigheter, men det beskrives ikke om det vil medføre verktøyopplæring. Kan man stille krav til at eleven tilegner seg nødvendige ferdigheter på egenhånd? Et eksempel. En elev møter med en (godkjent)enhet som han skal bruke til opplæring i et tegneverktøy (CAD). Eleven har ikke gode nok ferdigheter til å få programmet funksjonelt. Er det da lærerens oppgave å gi nødvendig opplæring? Det vil i så fall stille store krav til lærernes digitale ferdigheter og kompetanse. Læreren må da ha ferdigheter og kompetanse til veiledning og verktøyopplæring rettet mot flere typer datamaskiner og programmer i tillegg til det han selv har på sin egen datamaskin.

3.2 Vikens målsetninger - Bærekraft, utvikling og kompetanse

Bærekraft – miljø

Det er vanskelig å se at det er noen særlig forskjell mellom alternativene elevleid og eleveid i forhold til hva eleven kan bruke enheten til i privat- og skolemessigsammenheng. Erfaring fra dagens skolesituasjon er også at mange elever ikke har en enhet som de kan ta med seg når de begynner i videregående skole. Dermed vil bruk av stipend være en rimelig løsning, uansett om det er et kjøp eller om det er en leie-ordning.

Utvikling – Sosiale forskjeller vs ressursutnyttelse

Det vises til resultater fra Dialogmøtet i Drammen, der noen hadde ønske om begge løsninger, men det sies ikke noe om hvor mange som mente det ene eller det andre. Resultatene var tydelig! 80 – 90% ønsket ikke en BYOD løsning. (Dette ønsket var tydeligst fra representantene fra Akershus!)

3.4 Krav til øvrig infrastruktur, sikkerhet og låneutstyr

Det presiseres at sikkerheten knyttet til elevens digitale hverdag er kritisk. Det er selvfølgelig helt riktig. Da bør man i anstendighetens navn også beskrive at en elevleid løsning vil gi en potensiell betydelig høyere grad av (informasjons)sikkerhet.

5. Økonomi

I tabellen som viser kostnadsbildet er det noen summer er vanskelige å forstå. De aktuelle summene er helt avgjørende for kostnadsforskjellene ved de to mest aktuelle alternativene. Det begrunnes ikke på noen måte hvordan man har kommet fram til summene. Det vises i kap. 6.4 (Utarbeidelse av

saksframlegg) til at det har vært gjennomført en workshop 7. februar med en representant fra hvert fylke. Det framkommer at det var enighet om hvilke faktorer som skulle kostnadsberegnes. «De fleste forutsetningene var det full enighet om, noen var det diskusjoner rundt, men det var enighet om at settet med forutsetninger skulle legges til grunn for estimatene.»

Det var med andre ord uenighet om noen av forutsetningene og/eller kostnadsberegningene til disse. Det er grunn til å anta at det gjelder følgende to «forutsetninger»:

IT support anskaffelse år 1:

Eleveid – 600 kr og elevleid – 200 kr. Differensen knyttes muligens reelt til kostnader hos ekstern leverandør. Det er naturlig at ekstern leverandør tar betalt for leveringstjenester. I tidligere kostnadsberegninger, så er kostnadene knyttet til levering og service/support i en BYOD-løsning stipulert til 1100 kr. Hvor har denne summen blitt av?

IT support år 1 -3:

Eleveid 700 kr og elevleid 1300 kr. Man må stille store spørsmålstegn ved hva som er grunnlaget for disse kostnadene. Det har tidligere blitt snakket om at ved eleveid, så har fylkeskommunen ingen kostnader ved feil på utstyr (elevens ansvar), men ved elevleid, så må fylkeskommunen selv reparere. Hvis tallene bygger på slike begrunnelser, så er de direkte feil. Denne kostnaden må være lik i begge alternativer! Bergunnelse:

- Svært få av henvendelser om feil på maskiner ender opp med en fysisk reparasjon. (Kanskje så få som 2%)
- De få som ender opp med en reparasjon har ingen kostnader for fylkeskommunen i en elevleid løsning! Det er leverandør som dekker reparasjonskostnadene.
- 98% av henvendelsene om feil rettes der og da, uavhengig om det er eleveid eller elevleid. Feilsøking må utføres i begge alternativer (men vil faktisk ta lenger tid i en BYOD-løsning!) Legger da til grunn at Viken ikke skal ha samme målbilde som Akershus sin brukerstøtte har i dag – «det er elevens eget ansvar å få maskinen til å fungere som tiltenkt. Eleven kan få hjelp hvis noen har tid til å hjelpe». <https://www.akershus.no/Ansvarsomrader/Oppleving/Videregaende-skole/IKT-og-elev-PC/Service-og-support/>

Behovsbeskrivelsene i denne rapporten understreker at det er helt nødvendig at alle elever får den hjelpen de trenger, uavhengig av elevPC-ordning. J.fr. kap 3.4 «Uavhengig av eierskapsmodell vil det være behov for å definere graden av support på den enkelte skole.» og kap 2.5 om IKT-ansattes rolle: «På alle skolene i Viken er det IKT-ansatte som har til oppgave å tilby gode, effektive og etterspurte tjenester til elever og ansatte, slik at elever og ansatte får en så problemfri hverdag som mulig.»

- Feilsøking og feilretting vil i en eleveid løsning (BYOD) vil være mer ressurskrevende, både kompetansemessig og tidsmessig. Dette fordi ved en elevleid løsning, så vil det kunne lages/brukes tidseffektive standardiserte feilrettinger. Ved en eleveid løsning (BYOD), så vil man måtte bruke individuelle feilrettinger. Det vil også måtte stilles høyere/bredere krav til kompetanse hos IKT-personalet på skolene ved en eleveid løsning (BYOD), fordi elevene da vil mange forskjellige enheter. Behovet for mer IKT-personellressurser kommer nå som en tilbakemelding fra Trøndelag, hvis man spør.

6 Prosessen

Det vises til at det i tidligere utredninger er tatt fram fordeler og ulemper. Disse fordelene og ulempene hverken beskrives eller vises.

6.1 Arbeidsgruppene

Det beskrives at en tidligere arbeidsgruppe ble oppløst, fordi: «Denne gruppen hadde store interne diskusjoner om både faktagrunnlag og retning og klarte ikke å enes om en anbefaling». Dette er på nåværende tidspunkt uvesentlig, men likevel nødvendig med en korrigerende. Det er riktig at det var store interne diskusjoner, men det er feil å si at det var stor uenighet hvilke faktorer i en elevPC-ordning som skulle beskrives og drøftes. Dette var det enighet om! Det var stor sannsynlighet for at det ville bli en delt anbefaling (med begrunnelse), men det fikk arbeidsgruppa flere ganger meget klare tilbakemeldinger på at var helt uproblematisk. (Arbeidsgruppa var ca. 1 uke unna å levere en utredning i henhold til oppdrag, da den oppløst september 2018)

6.2 Spørreundersøkelsen

Undersøkelsen viser tydelige forskjeller, men det begrunnes som lite relevant, fordi det ikke er «statistisk signifikant». Noen spørsmål har 6 prosentpoengs forskjell. Da er det vel strengt talt «statistisk signifikant».

6.3 Dialogmøte

Det vises til Dialogmøtet og problemstillingene som ble drøftet der, men resultatene hverken vises eller beskrives i denne rapporten. Det må da legges til at tilbakemeldingene var tydelige og kunne således godt ha blitt brukt i denne rapporten. (Tilbakemeldingene finnes i skriftlig form.)

Utdanningsforbundet BFK

HTV-F for Utdanningsforbundet i Buskerud støttet bl.a. innspillene fra FHVO i ØFK, og fra HTV-F Rune Karlsen og Jan Geldbach, som bl.a. gjennomgikk store svakheter i grunnlaget for drøftingene som ble gjennomført 26.02.2019. Heriblant flere ubegrunnede påstander, sentrale momenter som ikke ble belyst, en ensidig holdning til alternativene og at det baserte seg alt for liten grad på ett pedagogisk beslutningsgrunnlag og vurderinger rundt de som skal håndheve, drifte og bruke elevpc i sin undervisning. Vi mener at disse to innspillene er like relevante for grunnlaget som er presentert for drøftingene 03.04.2019. Vi støtter også det nye innspillet fra FHVO i ØFK til drøftingsmøtet 03.04.2019.

I vårt innspill til drøftingene 26.02.2019 ønsket vi en mye grundigere evaluering av fordeler og ulemper og økonomi/kostnadsestimater for de ulike alternative modellene. Vi kan ikke se at dette ønsket er oppfylt i det grunnlaget som legges frem til drøfting 03.04.2019.

Det må legges frem en grundigere sammenlikning av de ulike alternativene knyttet til:

- driftsmessige konsekvenser
- pedagogiske konsekvenser
- sosiale konsekvenser
- økonomiske konsekvenser dvs det totale kostnadsbildet

Vi etterlyste også en grundig brukerundersøkelse og at dette grunnlaget ble sendt ut på høring, før man tar stilling til valg av modell. I det nye drøftingsgrunnlaget er det presentert resultatet av en spørreundersøkelse og en «workshop» med elever og lærere. Resultatet fra begge disse er entydig når det gjelder hvilket alternativ som bør velges dvs enten kombinasjon eleveid/elevleiet eller elveleiet og det gis mange gode argumenter for hvorfor en elveleiet

modell ikke er løsningen. I drøftingsgrunnlaget har en valgt å ikke ta hensyn til disse resultatene. Hvorfor?

Det alternativet som velges vil ha en stor påvirkning på arbeidsmiljø for svært mange ansatte både lærere, skoleledere og IKT-ansatte, og ikke minst læringsmiljøet for elever i den nye fylkeskommunen. Deres stemme må være avgjørende for hvilket alternativ som velges. Løsningen er derfor at det gjennomføres en mye grundigere spørreundersøkelse og høring der alle videregående skoler inviteres til å delta. Ett godt eksempel på hvordan dette bør gjøres er Buskerud fylkeskommunes evaluering av sin elev-pc ordning i 2016 (se fylkestingssak PS 94/16 14-15.12.2016). Vedtaket i saken ble å videreføre en elevleid/eleveiet modell. I saken hadde en også vurdert en eleveid modell, men konkluderte med at dette ville åpne for store forskjeller i maskinsstandard basert på elevenes/hjemmenes økonomi.

Beskrivelsen av ambisjonene om den digitale skolehverdagen i «den digitale Vikenskolen» kan realiseres uavhengig av hvilken eierskapsmodell som velges av politikerne i Viken Fylkeskommune. Vi velger ikke å kommentere ambisjonene som skisseres, men disse vil innebære helt andre økonomiske rammer for utdanningssektoren i Viken Fylkeskommune og en kraftig endring av rammene for lærernes- og skolelederens arbeidshverdag angitt i lov- og avtaleverk.

Vi gjentar den ikke uttømmende listen av momenter som vi fortsatt mener ikke er godt nok belyst:

- Viken FK vil satse sterkt på yrkesfaglige utdanningsprogram. Her brukes en god del spesial-programmer, og eksempler på dette er tegneprogrammer som AutoCad, HaBit og Solid Edge. På elektro brukes Alpha for å programmere logiske styresystemer. Andre yrkesfaglige programområdene har sine spesialprogrammer. Derfor er vi avhengige av at operativsystemer, drivere o.l. er standardisert og fungerer for alle elevene. Det vil vi ikke få til hvis elevene stiller med egne PC-er av alle mulige varianter.
- Arbeidssituasjonen for pedagoger må vektlegges i sterkere grad. I en klassesituasjon med 30 elever med ulik PC-løsning, vil det være svært vanskelig å tilrettelegge for gode pedagogiske og didaktiske digitale løsninger. Dette vil resultere i et dårligere arbeids- og læringsmiljø.
- Det er pedagogisk problematisk om elevene ikke følger en standard for digitalt brukerutstyr. Dette vil kunne ramme flere grunnleggende ferdigheter:
 - Enheter som ikke passer til IKT kompetanse på grunn av app-basert software (nettbrett og smarttelefoner) eller forskjeller i software/hardware.
 - Enheter som ikke passer seg til skriveproduksjon, på grunn av software eller hardware
 - Enheter som ikke passer til lesing, på grunn av små skjermer, her er skjermdysleksi en økende utfordring som man må ta hensyn til.
 - Enheter som ikke passer til regneark på grunn av forskjellig software.

- Det vil også være pedagogisk problematisk med nedetid hos elever som kan spolere ellers godt planlagte pedagogiske opplegg. Dette vil kunne være en stor tidstyv i elevers og lærernes hverdag og som vil påvirke læringstrykket negativt, i Viken FK.
- Eleveide pc-er gir større rom for fusk og plagiater, mange eksamensvakter har ikke nok kompetanse til å se om elevene faktisk er på nett eller ikke.
- Klasseledelses utfordringer vedrørende om det er lærerens pedagogiske metodefrihet som avgjør arbeidsmetode, eller om det vil påvirkes negativt av elevenes varierte digitale utstyr.
- Utfordrer gratisprinsippet og fjerner muligheter til sosial utjevning i klasserommet. Skolen har et særlig ansvar i samfunnet for å virke sosialt utjevnende og for ikke å bidra til å øke sosiale forskjeller. Dette kan føre til mindre mestring og slå ut på frafallsproblematikk, noe som vi ikke ønsker.
- Minner om at Fellesnemnda 4. september 2018 vedtok Viken FKs visjon og målsetninger. Under målsetningen utvikling står det at «*Viken fylkeskommune skal motvirke sosiale forskjeller*». Valg av eleveid pc-ordning vil stå i sterk kontrast til denne målsetningen.
- Vi er bekymret for at tilgangen til digitale læringsressurser blir dårligere enn med fylkeseid pc fordi ansvaret for nedlastning og installering av programvare vil bli flyttet fra skoleeier til elevene selv.

De vurderingene som er gjort i forhold til pedagogisk og didaktiske vurderinger, support, drift, ikt-personalets arbeidsoppgaver og utgifter i saksfremlegget er svært mangelfulle. Vi gjentar derfor vårt ønske om en objektiv og godt begrunnet rapport som belyser alle sider ved de forskjellige alternative modeller, grundig brukerundersøkelse og at dette grunnlaget blir sendt ut på høring, før man tar stilling til valg av modell.

HTV-F i Utdanningsforbundet Buskerud støtter ikke anbefalingen i drøftingsgrunnlaget. Dette er et verdivalg der den administrative ledelsen legger mest vekt på økonomisk gunstighet og digitale ambisjoner for Vikenskolen basert på valgfrihet og ansvar for eget utstyr. Det en bør legge vekt på er en stabil og forutsigbar drift, ett minimalt fokus på status knyttet til utstyr og god støtte og hjelp til elever med behov for dette og unngå at ulik kvalitet på utstyret gir ulike muligheter for læring.

Vårt forslag til vedtak i politisk behandling av denne saken:

- a) Fellesnemnda ber om en rapport som objektivt belyser alle sider ved ulike alternative eierskapsmodeller for elev-pc. I arbeidet med denne rapporten skal det gjennomføres en grundig brukerundersøkelse, for elever, lærere og andre involvert i ikt-drift i Buskerud, Akershus og Østfold fylkeskommuner.
- c) Rapport med forslag til valg av modell sendes ut på høring til alle videregående skoler i Buskerud, Akershus og Østfold fylkeskommuner.
- d) Endelig vedtak av valgt eierskapsmodell gjøres av fylkestinget i Viken fylkeskommune.

Utdanningsforbundet ØFK

I sin konklusjon sier rapporten at:

Basert på vurderingene av de ulike eierskapsmodellene har den administrative ledelsen i prosjekt Viken2020 en samlet anbefaling om at en eleveid eierskapsmodell av digitalt elevutstyr vil være mest økonomisk gunstig, og samtidig møte de digitale ambisjonene for Vikenskolen.

Utdanningsforbundets hovedtillitsvalgte i Østfold fylkeskommune stiller spørsmål ved hvilke vurderinger som er gjort hva for faktagrunnlag disse bygger på, for å komme fram til nevnte konklusjon. Vi stiller oss bak og støtter den uttalelsen som er oversendt fra Utdanningsforbundets hovedtillitsvalgte i Buskerud.

Skolene landsforbund AFK

Skolenes landsforbund Akershus, ønsker å støtte uttalelsen som er oversendt fra UDF -Buskerud.

Egenerfaringer samt også innspill fra våre medlemmer, er tydelig på at det er krevende med elevenes pc ordningen.

Utfjordningene er spesielt krevende på de utdanningsvalgene som krever spesialprogram, være seg tekniske tegneprogram og program der det kreves spesialprogram og i bruken av disse på f.eks.. på kjøretøy, elektro, bygg mf.

Vi har mottatt mange tilbakemeldinger på at dette skaper utfordringer og at noen elever ikke får brukt disse programmene som kreves for å følge undervisning osv.

Utdanningsforbundet AFK

Det er synd at denne prosessen virker å ha vært preget av mye uenigheter knyttet til faktagrunnlag. Det er uheldig at man ikke er enige om fakta.

På spørsmålet "Hvor mye tid går bort i dag i en gjennomsnittlig undervisningsøkt som følge av at elevenes datamaskiner ikke fungerer som de skal?", svarer 10,3 % i AFK at det går «mye tid». 4,3% i ØFK sier det samme. Det hevdes at forskjellene i statistikken ikke er signifikante. Hva er grunnlaget for å hevde det? En forskjell på 6% må da være signifikant.

Om pedagogikk: Det beskrives en ambisjon for Vikenskolen i kapittel 2. Denne fremstår som veldig fjern fra hvordan hverdagen til lærere og elever er, og jeg ser ikke at det som står her er relevant når man skal velge ordning. Viktig med ambisjoner, men hva har det med denne saken å gjøre? Kan ikke se at de ambisjonen som presenteres utelukkes hvis man velger en bestemt ordning, alle ordningene kan dekke de behovene som presenteres. Det som hadde vært mer interessant (og som vel mange er bekymret for) er hvordan hverdagen i klasserommet blir. Hvilke muligheter/begrensninger følger av de ulike ordningene? Hvilken ordning er best for å ruste oss for framtida? Hvor mye tid forsvinner til «dataproblemer»? Hva slags hjelp får man? Hvordan påvirker dette undervisningen? Slike spørsmål er knapt omtalt. Det som fremkommer i spørreundersøkelsen om dette avfeies om «ikke signifikant».

Medlemmene i Utdanningsforbundet Akershus rapporterer at dagens ordning i Akershus fk det store og det hele fungerer bra. Det er synd at man ikke har klart å belyse de bekymringene som har kommet fram i denne prosessen på en bedre måte.

Vi vise forøvrig til tidligere innspill i saken.